

Bodemverontreiniging een hysterie?

Het lijkt wel mee te vallen met de gevolgen van bodemverontreiniging. Stortplaatsen zouden nauwelijks risico's opleveren. En bacteriën eten het gif wel op. In het Technisch Weekblad wordt bodemverontreiniging - evenals het millenniumprobleem - zelfs een hysterie (zenuwziekte) genoemd.

Laten we het bericht over de stortplaatsen eens onder de loep nemen. Van de verdachte stortplaatsen levert het merendeel geen risico's op. Uit een eenvoudige rekensom blijkt echter dat er op meer dan honderd stortplaatsen wel risico's zijn! Gecombineerd met het woord 'gif' zou dit een totaal ander beeld kunnen oproepen. In en onder stortplaatsen spelen zich allerlei processen af. Die verlopen in fasen, die erg van elkaar kunnen verschillen. Een onderzoek is dus maar een momentopname.

Dan de bacteriën. Het leven in de bodem is tot veel in staat. Dat had men tot voor kort niet mogelijk gehouden. Maar de biologische afbraak gaat meestal niet vanzelf. Het bodemleven moet verzorgd worden: of zuurstof toedienen of juist niet, de juiste hoeveelheid voedingsstoffen, en ga maar door. Veel stoffen zijn biologisch niet afbreekbaar.

In de jaren tachtig was angst voor gif een belangrijke drijfveer voor bodemsanering. In de jaren negentig zijn de daadwerkelijke risico's beter in beeld gebracht en is meer inzicht verkregen in biologische afbraak. De risico's voor de mens vallen vaak mee. Van de risico's voor plant en dier weet men nog niet veel. Voorkomen van verspreiding van verontreinigende stoffen in het grondwater is nu vaak de drijfveer voor bodemsanering.

De angst uit de jaren tachtig was achteraf niet nodig geweest. Dat kunnen we nu gemakkelijk zeggen, dankzij recent verworven inzichten. De term 'hysterie' is gespeend van elke nuance, getuigt van een grove onderschatting van de problematiek en is ook nog eens beledigend! En van het millenniumprobleem heb ik geen verstand.